

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Asan/8/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200487
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1018200487.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: A. H. E., bytom: P. XX, H., právne zastúpený: KVAŠŇOVSKÝ & PARTNERS-ADVOKÁTI, s.r.o., Dunajská 32, Bratislava, konajúci prostredníctvom JUDr. Miloša Kvašňovského, konateľa a advokáta, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 31656/2018/153/RK, zo dňa 13. marca 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 6S/56/2018-91, zo dňa 15. novembra 2018, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietá.
- II. Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred správnym súdom prvého stupňa

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 31656/2018/153/RK, zo dňa 13. marca 2018, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu - Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo spravodlivosti“) č. 31656/2018/153, zo dňa 06. februára 2018. Žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 31656/2018/153, vydané dňa 06. februára 2018, ktorým uznal žalobcu za vinného zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení účinnom do 30. júna 2018 (ďalej len „zákon o znalcoch“) a zároveň podľa § 27 ods. 3 písm. c) zákona o znalcoch tomuto subjektu uložil zákaz výkonu znaleckej činnosti na obdobie jedného roka a ďalej podľa § 27 ods. 3 písm. b) zákona o znalcoch uložil tiež peňažnú pokutu vo výške 800,- eur, dôvodiac tým, že žalobca ako znalec sa mal iného správneho deliktu dopustiť v písomnom vyhotovení znaleckých úkonov č.

1/2016, č. 2/2016, č. 3/2016 a č. 4/2016, vypracovaných dňa 08. septembra 2016 v Martine, pre zadávateľa Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“), vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty majetku Dopravné prostriedky“ obchodných spoločností Východoslovenská distribučná, a.s., Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., Západoslovenská distribučná, a.s., SPP - distribúcia, a.s., a to k dátumu 31. decembra 2015.

2. Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že prvostupňový správny orgán žalobcovi pri vypracovaní znaleckých posudkov vytkol viacero pochybení, a to 1) neuvedenie údajov o dátume vykonania ohliadok, 2) neuvedenie kedy a kde došlo k vykonaniu skúšobných jazd cestných vozidiel, 3) neodôvodnenie postupu pri stanovení východiskovej hodnoty a nepriloženie príloh, 4) neuvedenie výpočtu základnej amortizácie za dobu prevádzky vozidiel, 5) neuvedenie tabuľky týkajúcej sa výpočtu technického stavu vozidiel, 6) nevykonanie samostatného technického stavu skupiny pneumatiky, 7) neuvedenie stanovenia koeficientu platnosti kontroly technického stavu vozidla k1, 8) neuvedenie stanovenia koeficientu poškodenia vozidla haváriou k2, 9) neuvedenie stanovenia koeficientu počtu držiteľov vozidla, 10) neuvedenie stanovenia koeficientu spôsobu prevádzky vozidla k4, 11) neuvedenie stanovenia dopytu trhu k5, 12) nezatriedenie zložiek majetku bez evidenčného čísla, 13) neodôvodnenie stanovenia koeficientu morálneho opotrebenia, 14) neodôvodnenie stanovenia koeficientov, ktorých súčin predstavuje koeficient predajnosti, 15) neodcitovanie otázok zadávateľa v časti záver, 16) zodpovedanie otázok spadajúcich mimo rozsah zápisu. Záverečnú časť rozhodnutia venoval úvahám o druhu a výmere uložených sankcií, zohľadniac v zmysle § 27 ods. 8 zákona o znalcoch povahu, mieru zavinenia, závažnosť, spôsob a dôsledky protiprávneho konania žalobcu. Zavinenie zistil vo forme vedomej nedbanlivosti, pretože tento mal vzhľadom na svoju odbornosť vedomosť o tom, ako správne postupovať.

3. Správny orgán prvého stupňa povahu pochybení žalobcu rozdelil do štyroch kategórií, pričom medzi menej závažné nedostatky zaradil: neuvedenie dátumov ohliadok, neuvedenie informácií o skúšobných jazdách, za stredne závažné nedostatky považoval: neuvedenie samostatného stanovenia technického stavu skupiny pneumatiky, za závažné nedostatky považoval: neodôvodnenie stanovenia východiskových hodnôt VH, neuvedenie výpočtu základnej amortizácie za dobu prevádzky vozidiel, neuvedenie tabuľky stanovenia a výpočtu technického stavu vozidla, neodôvodnenie stanovenia koeficientov. Ministerstvo spravodlivosti tiež vytкло vážny nedostatok spočívajúci v tom, že žalobca v žiadnom zo znaleckých úkonov neuviedol zatriedenie majetku bez evidenčného čísla, následkom čoho nebolo možné zistiť podľa ktorej metodiky v konkrétnom prípade žalobca postupoval a nedala sa vykonať kontrola správnosti postupu pri jednotlivých položkách. Ako mimoriadne závažný nedostatok bolo posúdené zodpovedanie otázok, nespádajúcich pod obsahové vymedzenie odborov a odvetví zoznamu, kde bol žalobca zapísaný - Odhad hodnoty cestných vozidiel, išlo pritom o súkromnoprávny vzťah medzi znalcom a ÚRSO. Žalobca stanovil všeobecnú hodnotu množstva majetku v odvetviach a odboroch, v ktorých nebol zapísaný, bez získania príslušného vzdelania, absolvovania odborných skúšok a špecializovaného vzdelávania v odboroch Elektrotechnika a Strojárstvo. Uloženie sankciu žalovaný považoval za adekvátnu okolnostiam prípadu a zaujal názor, že kratší zákaz činnosti by neplnil represívnu funkciu a uložená peňažná pokuta nebude mať likvidačný charakter.

4. Žalovaný na podklade podaného rozkladu žalobcu o veci rozhodol tak, že prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil a podaný rozklad zamietol. V napadnutom druhostupňovom rozhodnutí zdôraznil, že žalobca ako účastník konania si musel byť vedomý skutočnosti, že zo znaleckého posudku musí byť v zmysle § 17 ods. 3 písm. e) zákona o znalcoch zrejme akým spôsobom, postupom, prostriedkami a za pomoci akých podkladov dospel k záverom, vysloveným v znaleckom posudku. Aj prípadné stotožnenie sa zadávateľa so záverom, konštatovanom v znaleckom úkone znalca nezbujuje povinnosti riadne odôvodniť znalecký úkon spôsobom, aby skladba úkonu umožňovala preskúmať jeho obsah a overiť dôvodnosť postupov znalca.

5. Ministerka spravodlivosti v súvislosti s námietkou vzniku výnimky podľa § 11 ods. 3 zákona o znalcoch uviedla, že táto sa uplatní v prípade súdneho či iného konania, za takéto však nebolo možné považovať výpočet maximálnej ceny za prístup do distribučnej siete uskutočňovaný ÚRSO v zmysle §

11 vyhl. č. 233/2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárstve a zdôraznila, že znalec bol vybraný na vypracovanie posudku na základe zmluvy podľa Obchodného zákonníka. V súvislosti s odstránením niektorých pochybností doplňujúcim podaním v zmysle § 17 ods. 7 zákona o znalcoch skonštatovala, že odstránenie protiprávneho stavu považovala za poľahčujúcu okolnosť pri ukladaní sankcie. Navyše doplňujúcim podaním žalobca neodstránil všetky nedostatky, najmä stanovenie hodnoty majetku nespádajúceho do zapísaného odboru. Zdôvodnenie uloženej sankcie považovala za dostatočné, pričom ministerstvo spravodlivosti presne identifikovalo pochybenia znalca a tiež a v rozhodnutí uviedlo rozsiahlu úvahu o vhodnosti a primeranosti sankcie, majú na zreteľ záujem na riadnom výkone znaleckej činnosti. Prvostupňový správny orgán sa vysporiadal so všetkými predpokladmi v zmysle § 27 ods. 8 zákona o znalcoch, pričom na základe zabezpečených podkladov skúmal možný likvidačný následok peňaznej sankcie na žalobcu a taktiež sa riadne vysporiadal s uložením zákazu činnosti na jeden rok.

6. Krajský súd rozsudok založil na aplikácii ustanovení § 11 ods. 3, § 16 ods. 1, § 16 ods. 2 písm. b), § 17 ods. 6, ods. 7, ods. 8, § 27 ods. 1 písm. b), ods. 3, ods. 4, ods. 8, § 29 ods. 1 písm. a), § 33 písm. d), písm. e) zákona o znalcoch a § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 3, § 18 ods. 4 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku (ďalej len „vyhláška č. 492/2004 Z. z.“) a § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 32 ods. 1, § 33 ods. 2, § 46, § 47 ods. 3, § 48 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku a vecne tým, že osoby dotknuté rozhodnutím správneho orgánu majú právo na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že predtým rozhodoval v skutkovo a právne obdobnej veci, a to rozsudkom, sp. zn. 6S/22/2018, zo dňa 15. novembra 2017, a vo veci vedenej pod sp. zn. 2S/57/2018, rozsudkom zo dňa 27. júna 2018, poukázal na závery rozhodnutí, týkajúce sa posudzovania výkonu znaleckej činnosti a deliktuálneho konania znalcov pri výkone znaleckej činnosti ako aj ukladania sankcií (body 32, 34, 35, 36, 50 a 51 odôvodnenia rozsudku). Pripomenul závery zhrnuté v predmetných rozsudkoch zaoberajúce sa účelom deliktuálneho konania, ktorým je vo všeobecnosti objektívne zistiť, či došlo k spáchaniu deliktu (priestupku, či iného správneho deliktu), kto ho spáchal a akú sankciu je potrebné páchatelovi uložiť. Orgány prejednávajúce správne delikty sú povinné čo najúplnejšie zistiť podklady pre rozhodnutie tak, aby neboli dôvodné žiadne pochybnosti o prejednávanej veci, pričom pochybnosti o spáchanom skutku sa v deliktuálnom konaní vykladajú v prospech obvineného. Objasniť správny delikt znamená okrem iného spoľahlivo zistiť a ustáliť všetky jeho typové znaky, teda znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, medzi ktoré patrí aj jeho subjektívna stránka. Definičným znakom správneho deliktu je zavinenie, pričom správnom delikte prejednávanom v konaní podľa zákona o znalcoch na naplnenie subjektívnej stránky postačuje zavinenie z nedbanlivosti.

8. Taktiež upriamil pozornosť na závery konštatované v predchádzajúcich rozhodnutiach založené na východiskách, že „použitie absorpčnej zásady pri trestaní za viacčinný súbeh pri spáchaní viacerých deliktov je na prospech páchatel'a. Sankcia musí byť uložená páchatel'ovi v takej výške, aby jednak odrážala od ďalšieho protiprávneho konania (páchatel'a ako aj iné osoby) a bola dostatočne zreteľná v majetkovej sfére dotknutej osoby na to, aby ju vnímala ako trest za už spáchané protiprávne konanie, avšak nesmie byť zjavne neprimeraná povahe skutku a jeho dôsledkom. Pre určovanie výšky sankcie je rozhodujúca závažnosť porušenia zákona a jeho následky, t. j. akým spôsobom bol zákon porušený, ďalej treba zohľadniť charakter ohrozeného práva alebo chráneného záujmu, či následok porušenia bol trvalý a v akom bol rozsahu. Je tiež potrebné, aby správny orgán bral ohľad na doterajší postoj páchatel'a k plneniu svojich zákonných povinností. Uloženie sankcie a jej výšku možno považovať za prejav diskrečnej právomoci správneho orgánu. I keď je správny orgán pri ukladaní sankcie len svojou úvahou, táto nesmie byť svojvoľná a neodôvodnená. Právna dostupnosť rozhodnutia akéhokoľvek správneho orgánu, teda i žalovaného, spočíva v tom, že je vydané v písomnej forme, príslušným orgánom v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, obsahuje náležitosti určené všeobecnou právnou úvahou správneho konania i náležitosti ustanovené osobitnými právnymi predpismi. Odôvodnenie zahŕňa a hodnotí všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre výrok rozhodnutia, podáva celkový prehľad o priebehu konania, reaguje na podmienky, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania. Medzi výrokom a odôvodnením musí byť logická zhoda.

Odôvodnenie musí byť presvedčivé. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá ústavnému i zákonnému rámcu. Nevyžaduje sa síce, aby na každú zistenú skutočnosť, alebo každý argument účastníka konania, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o skutočnosť, alebo argument, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné, musí sa s nimi správny orgán v dôvodoch rozhodnutia vysporiadať“.

9. Krajský súd tiež poukázal na úvahy prijaté v rozsudku, sp. zn. 6S/22/2018, zo dňa 15. novembra 2017, zaoberajúce na formálnymi náležitosťami druhov znaleckých úkonov nasledovne: Výpočet druhov znaleckých úkonov v § 16 ods. 1 zákon o znalcoch je demonštratívny, t. j. nejde o úplný a vyčerpávajúci zoznam znaleckých úkonov, ale len o pomenovanie tých, ktoré sú v praxi najčastejšie. Výber jednoduchšej či zložitejšej formy úkonu závisí od stupňa zložitosti posudzovanej problematiky. Pre posúdenie či ide o znalecký úkon, nie je dôležité označenie úkonu, ale jeho obsah, t. j. či úkon má alebo nemá základné vlastnosti znaleckého úkonu, najmä odtlačok úradnej pečiatky, znaleckú doložku, a naopak. Pokiaľ by bol určitý úkon označený ako znalecký posudok bez toho, aby spĺňal vyššie uvedené znaky, nešlo by o úkon podľa zákona o znalcoch...Dodržiavanie formálnych náležitostí znaleckého úkonu bezprostredne súvisí nielen s jeho presvedčivosťou, ale zároveň aj s jeho preskúmateľnosťou. Presvedčivosť a preskúmateľnosť znaleckého úkonu má dopad na povinnosť znalca vykonávať znaleckú činnosť riadne. Znalecký úkon je vykonaný riadne najmä vtedy, ak jednotlivé výroky znalca obsiahnuté v úkone sú zrozumiteľné a náležite odôvodnené, t. j. úkon je v celom rozsahu preskúmateľný. V takom prípade možno vylúčiť svojôľu, resp. zjavnú neodbornosť pri vypracovaní úkonu.

10. Krajský súd preskúmaním administratívneho spisu dospel k záveru že opis skutkov - pochybení žalobcu ako znalca pri vypracovaní posudzovaných znaleckých posudkov plne korešpondoval so skutkami (pochybeniami) ako boli opísané v preskúmaných rozhodnutiach. Správny orgán identifikoval pochybenia žalobcu, pričom súd pripomenul rozdelenie do 4 kategórií nasledovne: 1) neodôvodnenie postupu a nepriloženie príloh slúžiacich na zabezpečenie preskúmateľnosti, 2) nezatriedenie majetku, 3) neodcitovanie otázok zadávateľa, 4) vykonanie znaleckej činnosti nespádajúcej pod rozsah zápisu a zároveň zisteným pochybeniam priradil závažnosť. Za menej závažné nedostatky považoval neuvedenie dátumov obhliadok, informácií o skúšobných jazdách, neodcitovanie otázok zadávateľa v časti záver, za stredne závažné pochybenia považoval neuvedenie samostatného stanovenia technického stavu skupiny pneumatiky. Závažné pochybenie vzhliadol v neodôvodnení stanovenia východiskových hodnôt VH, neuvedenie výpočtu základnej amortizácie za dobu prevádzky vozidiel, neuvedenie tabuľky stanovenia a výpočtu technického stavu vozidla, neodôvodnenie stanovenia koeficientov, zatriedenie majetku bez evidenčného čísla a najzávažnejšie pochybenie zistil vo vykonaní znaleckej činnosti znalcom (žalobcom) mimo rámec oprávnenia.

11. Správny súd prvého stupňa ďalej zistil zápis žalobcu v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v odbore Odhad hodnoty cestných vozidiel, pričom z obsahu všetkých štyroch znaleckých posudkov vyplýva, že časť vykonanej znaleckej činnosti - stanovenie všeobecnej hodnoty hnutelných vecí celkom zjavne nespadá pod odbor, v ktorom je znalec zapísaný, ale pod odbor Elektrotechnika a odbor Strojárstvo. Prijal záver, že žalobca, ako znalec zapísaný v odbore Odhad hodnoty cestných vozidiel nedodržiaval povinnosti vyplývajúce zo zákona o znalcoch, konkrétne § 11 ods. 3), pri vypracovaní posudzovaných znaleckých posudkov a nemohol tak vykonať úkon v odbore alebo v odvetví, v ktorom nie je ako znalec zapísaný. V súvislosti s tým vysvetlil, že výnimka umožňujúca znalcom vypracovať úkon v odbore, v ktorom nie je zapísaný podľa § 11 ods. 3 zákona o znalcoch, je uplatniteľná len v prípade, ak je znalec na znalecký úkon ustanovený orgánom verejnej moci. Žalobca však nebol na podanie dotknutých znaleckých úkonov ustanovený ÚRSO, ale posudzované úkony znaleckej činnosti pre zadávateľa vyhotovil na základe zmluvného vzťahu, uzatvoreného v zmysle Obchodného zákonníka, aplikácia výnimky tak neprichádzala do úvahy. Prekročenie rozsahu oprávnenia znalca na podanie znaleckého posudku krajský súd taktiež považoval ako pochybenie obzvlášť závažného charakteru, za ktorý prináleží uloženie zodpovedajúcej sankcie. Pribratie konzultanta posudzoval za možné len na zodpovedanie čiastkovej odbornej otázky, dopĺňajúcej znalecké skúmanie, avšak v rámci odvetvia a odboru, v ktorých je znalec vykonávajúci znaleckú činnosť zapísaný, a z tohto dôvodu pribratie konzultanta nemožno považovať za prostriedok konvalidácie protiprávneho stavu.

12. Krajský súd ďalej skonštatoval, že zrozumiteľnosť znaleckého posudku nemôže byť vyžadovaná iba vo vzťahu k jeho adresátovi a v prípade, ak aj znalecký úkon nenamieta, neznamená to, že znalecký úkon je potrebné považovať za všeobecne zrozumiteľný. Na zrozumiteľnosti každého znaleckého posudku je všeobecný záujem verejnosti, reprezentovaný štátom a v jeho mene žalovaným ako dohľadovým orgánom nad výkonom znaleckých činností. V danom prípade orgán dohľadu v preskúmanom rozhodnutí identifikoval a opísal pochybenia znalca pri vypracovaní znaleckých posudkov, majúce za následok nepreskúmateľnosť úkonov z dôvodu nezrozumiteľnosti. Správny súd pripomenul, že prípadné doplnenie znaleckého úkonu nepredstavuje okolnosť vylučujúcu jeho nepreskúmateľnosť a v danom prípade takýmto postupom ani nedošlo k odstráneniu nedostatku preskúmateľnosti znaleckých posudkov (konkrétne zaradením odcitovania otázok zadávateľa v závere znaleckých úkonov). Z ustanovení § 17 ods. 7 zákona o znalcoch a § 18 ods. 4 vyhlášky č. 490/2004 Z. z. nevyplýva záver, že by sa doplnením znaleckého úkonu znalec zbavil zákonnej povinnosti na riadnom výkone znaleckej činnosti. Účelom doplnenia znaleckého posudku nie je odstránenie metodických a formálnych chýb alebo odstránenie neúplnosti skutkového stavu, neznamená to, že sa týmto spôsobom odstraňujú nedostatky znaleckého úkonu vo vzťahu k povinnosti znalca vykonávať znaleckú činnosť riadne. Vypracovaním doplnenia znaleckého posudku ani nemohlo vzhľadom na charakter porušenia, dôjsť k odstráneniu najzávažnejších porušení znalca. Krajský súd Zdôraznil, že ministerstvo spravodlivosti ako orgán štátneho dohľadu nad činnosťou znalcov je oprávnené v záujme zachovania výkonu riadnej činnosti skúmať splnenie formálnych a tiež obsahových náležitostí znaleckého posudku. V predmetných úkonoch však šlo najmä o absenciu evidenčných údajov, jednotlivých koeficientov majúcich vplyv na výslednú výšku zistenej hodnoty posudzovaných vozidiel.

13. Zákonodarca v § 27 ods. 8 zákona o znalcoch vymenúva kritériá na posúdenie stupňa nebezpečnosti prejednávaneho činu pre spoločnosť, orgán dohľadu tak má povinnosť skúmať nielen naplnenie formálnych znakov správneho deliktu ale aj naplnenie materiálnej stránky iného správneho deliktu. Prvostupňový správny orgán tak rozdelil jednotlivé zistené pochybenia pri skúmaných znaleckých úkonoch na viaceré kategórie, a to formálne nedostatky, závažné, stredne závažné či menej závažné pochybenia, úvahu vo vzťahu k zisteným pochybeniam riadne a presvedčivo odôvodnil, takýto postup preto v žiadnom prípade nemožno považovať za nezákonný. Vo vzťahu k žalobnej námietke ohľadom povinnosti žalovaného vybaviť vec zmiernie sa správny súd stotožnil s názorom žalovaného, poukazujúc na § 3 ods. 4 Správneho poriadku, upravujúceho zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa uzatvorenia zmiernu zaujal názor, že zmier v správnom konaní nemožno uzavrieť medzi účastníkom konania a správnym orgánom, ak je účastníkom konania len jedna fyzická alebo právnická osoba, správny orgán musí vždy vydať rozhodnutie. Taktiež inštitút upustenia od potrestania nie je upravený v zákone o znalcoch, a preto bolo rozhodnuté o vine žalobcu za spáchaný delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona o znalcoch a žalovaný správne rozhodol aj o uloženej sankcii v zmysle § 27 ods. 3 zákona, pričom uložené sankcie bol oprávnený kombinovať. Zákon o znalcoch neupravuje povinnosť žalovaného odôvodniť, prečo nepoužil iný ako uložený druh sankcie. Z obsahu napadnutých rozhodnutí považoval za zrejmé, že žalobcovi boli vo vzťahu k predmetným znaleckým posudkom vytýkané niekoľkonásobné pochybenia, úvahy o upustení od potrestania tak považoval za nemiestne. Správna úvaha poskytnutá správnymi orgánmi v súvislosti s uložením sankcie (závažnosť pochybení) dáva dostatočnú odpoveď na otázku, prečo v danom prípade nebolo možné upustiť od potrestania.

14. Žalovaný dostatočne odôvodnil tak druh ako aj výšku uloženej sankcie, zohľadniac všetky zákonom požadované kritériá (§ 27 ods. 8 zákona o znalcoch). Správny súd prvého stupňa neprisvedčil názoru znalca založeným na tvrdenom likvidačnom charaktere peňažnej pokuty, uloženej vo výške 800,- eur. Žalovaný a správny orgán prvého stupňa dostatočne zdôvodnili výšku uloženej pokuty, kedy žalovaný skúmal osobné a majetkové pomery žalobcu a zistil, že vykonáva znaleckú činnosť ako znalec -fyzická osoba, ale tiež ako člen pracovnej skupiny znalcov (zamestnanec) znaleckej organizácie JHS, s.r.o. Žalobcovi bola ako odmena za predmetné znalecké posudky uhradená suma 15.398,16 eura (v roku 2016), zadávateľom ÚRSO a v roku 2017 suma 3.000,- eur za vypracovanie znaleckého úkonu č. 5/2017, ktorá samotná suma predstavuje dostatočný predpoklad o spôsobilosti zaplatiť uloženú pokutu

vo výške 800,- eur., aby pokuta nemala likvidačný charakter a vzhľadom na závažnosť pochybení spĺňala represívny účel. Žalobca sa dopustil viacerých porušení zákona naplňajúcich znaky skutkovej podstaty viacerých deliktov, sankcie tak boli v konečnom dôsledku uložené za najzávažnejšie porušenie zákona. V správnom konaní bolo preukázané, že sa dopustil konania naplňajúceho znaky iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona o znalcoch, za čo bola uložená zodpovedajúca sankcia, rozhodnutia správnych orgánov tak považoval za vecne správne a na podklade týchto záverov žalobu v súlade s §190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

15. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 168 SSP a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože mu toto právo v systéme správneho súdnictva v zásade neprináleží a žiadne trovy konania mu nevznikli.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

16. Žalobca (ďalej len „kasačný sťažovateľ“) podal proti rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť v zmysle § 440 ods. 1 písm. f), písm. g) a písm. h) SSP. Kasačnú sťažnosť odôvodnil príslušnými ustanoveniami správneho súdneho poriadku, upravujúcimi správne súdne trestanie a správnym poriadkom. Nesprávnosť postupu správneho súdu vzhliadol v tom, že zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu, predchádzajúcemu vydaniu rozhodnutia a správny súd musí dôsledne skúmať a zaoberať sa všetkými namietanými procesnými pochybeniami a tiež poukázal na zásady dokazovania v správnom konaní. Zaujal názor, že prvostupňový správny orgán a žalovaný vydali rozhodnutia, trpiace vadami s negatívnym účinkom na práva a právom chránené záujmy žalobcu, kvôli ktorým je potrebné zabezpečiť nápravu rozhodnutí, pretože súd sa napriek radu vytykaných procesných pochybení zameril na dôkazy svedčiace v neprospech kasačného sťažovateľa, napriek existencii prospešných argumentov. Nedostatok odôvodnenia vzhliadol v tom, že veľká časť odôvodnenia pozostáva z citácií rozsudkov vydaných v obdobných prípadoch, pričom sa súd prenesené odôvodnenie v dostatočnej miere nesnažil prispôsobiť špecifikám preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia. V dôsledku takéhoto postupu sa rozhodnutie zaoberá trestom vyčiarknutia zo zoznamu znalcov, napriek tomu, že žalobcovi takáto sankcia uložená nebola. Nepresvedčivosť rozhodnutia krajského mala spočívať tiež v tom, že sa v odôvodnení odvoláva na konštatácie uplatnené v prvostupňovom a druhostupňovom (dohľadovom) rozhodnutí, v niektorých článkoch vo formulačnej zhode (bod 71 a 75), opomína sa však dôkladne venovať protiargumentom žalobcu.

17. Kasačný sťažovateľ už v žalobe uviedol, že znalecké úkony boli vypracované vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty majetku regulovaného subjektu, v postavení prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prevádzkovateľa distribučnej siete, v rámci revízie uskutočňovanej ÚRSO, za účelom určenia všeobecnej hodnoty majetku regulovaných subjektov, využívaných na výkon regulovanej činnosti na účely rozhodovacej činnosti v oblasti cenovej regulácie. Účel vypracovania úkonov znaleckej činnosti nie je medzi žalobcom a žalovaným sporný, pretože skonštatoval, že „v tomto prípade ide nepochybne o verejnosť, keďže vykonávaný znalecký úkon bol vykonávaný za znalečné uhradené výlučne z verejných zdrojov, pričom v prípade použitia úkonu na účely cenovej regulácie ide o dopad znaleckého úkonu na veľmi široké spektrum adresátov“. Posudzované úkony znaleckej činnosti tak boli vypracované na účely konania ÚRSO ako orgánu verejnej moci, bolo tak možné uplatniť výnimku v zmysle § 11 ods. 3 zákona o znalcoch, a vykonať úkon v inom odbore či odvetví, išlo o úkon na účely jednotlivých konaní o cenovej regulácii v zmysle § 14 zákona o regulácii v sieťových odvetviach. Nesprávny postup ÚRSO pri ustanovovaní znalca nemôže byť na ťarchu sťažovateľa, s ktorými námietkami sa súd nevysporiadal. Súd neobjasnil úvahy vedúce k výkladu zákonom nedefinovaného pojmu „ustanovenie“ ani prečo má byť orgánom verejnej moci ako zadávateľom nesprávne zvolený spôsob ustanovenie na úkor znalca, legitímne očakávajúceho zákonný postup orgánu verejnej moci.

18. Sťažovateľ spochybnil výrok rozhodnutia o uloženej sankcii tvrdiac, že ministerstvo nezákonným spôsobom uprednostnilo represívny charakter uloženej sankcie pred preventívnym pôsobením, nezohľadniac všetky okolnosti veci s následkom uloženia neprimeranej sankcie (ZSP 69/2008, ZSP

58/2009). Určenie výšky pokuty v rámci rozpätia je vecou správneho uváženia, neznamená však, že sankcia môže byť uložená v ľubovoľnej výške. Orgán v rámci voľnej úvahy musí zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu i následky. Sankcia nemá byť pomstou, ale nápravným prostriedkom, vedúcim účastníka konania k zmene postoja k správne deliktu. Nezákonnosť administratívnych rozhodnutí vo vzťahu k uloženej sankcii podľa sťažovateľa spočívala tiež v absencii náležitého odôvodnenia, vo vzťahu k jednotlivým porušeniam zákona a správna úvaha sa nedržala v medziach vykonaného dokazovania, náležité zisteného skutkového stavu a bola uložená mimo rámca subjektívnych hodnotení. Správnym orgánom vytkol svojpomocne vytvorenú kategorizáciu a terminológiu, bez zákonnej opory, smerujúcej k nedovolennej tvorbe práva a názvoslovía, prekračujúcu zákonom predpokladanú správnu úvahu a nahrádzajúcu individuálne posúdenie závažnosti pochybení znalca a aplikáciu hodnotiacich kritérií vo vzťahu k pochybeniam. Vyslovil názor, že stupeň závažnosti nebol náležité, za pomoci argumentov odborne kvalifikovaných osôb preukázaný v odôvodnení správneho orgánu, prístupujúceho k svojpomocnej tvorbe novej terminológie, na účely nahradenia zákonného postupu, ktorý žalobca ako každý účastník správneho konania zo strany orgánu štátnej moci odôvodnene očakáva. Rozhodnutie o sankcii má totiž rešpektovať a napĺňať aj všetky náležitosti rozhodnutia podľa Správneho poriadku a zásad ukladania sankcií podľa zákona o znalcoch.

19. Uložená sankcia ako prostriedok administratívneho trestania má napĺňať účel administratívneho trestania, v konkrétnej rovine voči porušovateľovi zákona. Nesúhlasil s názorom súdu, keď uplatnený pojmový aparát prvostupňového správneho orgánu vtesnal do rozmedzia prípustnej správnej úvahy, spojenej s voľným hodnotením zistených skutočností, prehliadnuc vytváranie nezákonnosti vo vzťahu k očakávanému náležitému a individualizovanému odôvodneniu rozhodnutia o uložení sankcie. Nestotožnil sa s odôvodnením správnych rozhodnutí a rozsudku o sankcii, založených na sankcionovaní znalca za najzávažnejšie porušenie zákona - výkon znaleckej činnosti mimo rámca správneho oprávnenia.

20. Kasačný sťažovateľ vzhľadom na konštatovanú argumentáciu kasačnému súdu navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu, sp. zn. 6S/56/2018, zo dňa 15. novembra 2018, v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie alebo alternatívne, aby zrušil rozhodnutie ministerstva spravodlivosti, č. 31656/2018/153, zo dňa 06. februára 2018, ako aj rozhodnutie ministerky spravodlivosti, č. 103236128/2016, č. 31656/2018/153/RK, zo dňa 13. marca 2018, a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti

21. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v súvislosti s namietaným nesprávnym postupom krajského súdu, spočívajúcom v citácii znenia iných rozsudkov, vyslovil názor, že pokiaľ ide o použitie časti rozsudku krajského súdu, sp. zn. 6S/22/2018, zo dňa 15. novembra 2018, poukázanie na uloženie iného druhu trestu sťažovateľom považoval za účelové. Dôvodom použitia predmetných záverov rozsudku bolo zdôraznenie nutnosti uplatnenia tzv. absorpčnej zásady, uplatňovanej bez ohľadu na druh sankcie uloženej správne orgánom účastníkovi správneho konania. Zotrval na názore, že z odôvodnenia rozsudku je zrejмый druh uloženej sankcie, pretože krajský súd sa zaoberal primeranosťou uloženia sankcií. Stotožnenie sa súdu s argumentáciou správneho orgánu s tým, že žalobca argumentáciu zopakuje, nezakladá povinnosť súdu preformulovať náležité použité odôvodnenie.

22. Ministerstvo spravodlivosti v súvislosti s námietkou nevyrovnania sa správneho orgánu so zohľadnením výnimky podľa § 11 ods. 3 zákona o znalcoch, zotrvalo na názore prezentovanom v správne a tiež v súdne konaní, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, založenom na závere, že o ustanovenie orgánom verejnej moci nejde, ak vzťah medzi znalcom a zadávateľom vznikne na základe zmluvy. Ustanovenie na základe zmluvy nie je možné, pretože nejde o ustanovenie podmienené existenciou asymetrického vzťahu medzi znalcom a zadávateľom, orgánom verejnej moci vykonávajúcim imperium. V prípade súkromnoprávneho vzťahu, vzniknutého na zmluvnom základe, prekročenie rozsahu zápisu v zozname, je vždy neoprávnené, bez ohľadu na účel použitia znaleckého posudku. Žalovaný pripomenul, že v konaní nebolo sporné prekročenie rozsahu zápisu, ale len otázka

oprávnenosti prekročenia, pretože ministerstvo je gestorom právneho predpisu, situáciu považovalo za právne jednoznačnú.

23. Žalovaný dovoľavanie sa kasačného sťažovateľa na uprednostnenie použitia represívneho charakteru sankcie považoval za neprimerané. Sankcionovanie by nemalo byť pomstou, ale účastníka konania viesť k zmene postoja k správne deliktu. Napriek uloženiu zákazu výkonu znaleckej činnosti popri peňažnej pokute, nie je badateľná zmena postoja sťažovateľa k protiprávnemu konaniu. Ťažko by sa dalo očakávať zmenu postoja, ak by došlo k uprednostneniu preventívnej funkcie správneho trestania. Úvaha ministerstva zohľadnila všetky relevantné skutočnosti, sťažovateľ sa dopustil širokého spektra pochybení vo viacerých znaleckých úkonoch, vrátane neoprávneného prekročenia rozsahu oprávnenia. Tvrdenú svojvoľnú kategorizáciu pochybení znalca podporil odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktorý prijal záver o zákonnosti a zrozumiteľnosti použitej terminológie. Považoval za súladné s právom, ak správny orgán použije na popis úvahy pojmy, zrozumiteľné pre bežného adresáta. Žalovaný sa nestotožnil ani so záverom o likvidačnom charaktere uloženej sankcie, pretože za preskúmané znalecké úkony bolo žalobcovi uhradené znalečné takmer vo výške dvadsaťnásobku uloženej peňažnej pokuty. Žalovaný vzhľadom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Priebeh konania na kasačnom súde

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle ust. § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

25. Z administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že žalovaný vydal upovedomenie o začatí správneho konania č. 41853/2017/153, zo dňa 11. apríla 2017, ktoré bolo znalcovi doručené 20. apríla 2017, a to vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona o znalcoch. Rozhodnutím, č. 13656/2018/153, zo dňa 06. februára 2018, ministerstvo spravodlivosti uznalo kasačného sťažovateľa ako znalca, zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, oddiel na zápis znalcov, odbor: Doprava cestná, odvetvie Technický stav cestných vozidiel, odvetvie: Odhad hodnoty cestných vozidiel, ev. č. 914603, za vinného za pochybenia nasledovne:

a) v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 1/2016, vypracovaného v Martine, 08. septembra 2016, pre zadávateľa ÚRSO, vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty vybraných zložiek majetku, Dopravné prostriedky“ obchodnej spoločnosti Východoslovenská distribučná, a. s. k dátumu 31. decembra 2015,

b) v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 2/2016, vypracovanom v Martine 08. septembra 2016, pre zadávateľa ÚRSO, vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty vybraných zložiek majetku Dopravné prostriedky“, obchodnej spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a. s. k dátumu 31. decembra 2015.

c) v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 3/2016, vypracovanom v Martine 08. septembra 2016, pre zadávateľa ÚRSO, vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty vybraných zložiek majetku Dopravné prostriedky“ obchodnej spoločnosti Západoslovenská distribučná, a.s., k dátumu 31. decembra 2015.

d) v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 4/2016, vypracovanom v Martine 08. septembra 2016m pre zadávateľa ÚRSO, vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty vybraných zložiek majetku Dopravné prostriedky“ obchodnej spoločnosti SPP- distribúcia, a.s. k dátumu 31. decembra 2015.

26. Ministerstvo spravodlivosti konštatovalo v jednotlivých znaleckých posudkoch pochybenie spočívajúce v porušení povinností znalca v zmysle § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6, § 33 písm. d) zákona o znalcoch a § 4 ods. 3 vyhl. č. 492/2004 Z. z. bod 5 časti B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 7 časti B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 9 časť B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 12 časti B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 12.1 časti B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 16.1 časť B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 16.2 časť B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 16.3 časti B prílohy č. 6 k vyhláske, bod 16.4 časť B prílohy č. 6 k

vyhláske, bod 16.5 časť B prílohy č. 6 k vyhláske a napokon § 11 ods. 3 zákona o znalcoch. Znalec predmetnými pochybeniami spáchal iný správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona o znalcoch a za spáchanie tohto iného správneho deliktu bol uložený podľa § 27 ods. 3 písm. c) zákona o znalcoch zákaz výkonu znaleckej činnosti na obdobie jedného roka a podľa § 27 ods. 3 písm. b) zákona o znalcoch peňažnú pokutu vo výške 800,-eur.

27. Ministerstvo spravodlivosti jednotlivé body vymedzenia skutku charakterizovalo tak, že ide a) neuvedenie údajov o dátume vykonania obhliadok, b) neuvedenie kde a kedy došlo k vykonaniu skúšobných jász cestných vozidiel, c) neodôvodnenie postupu pri stanovení východiskovej hodnoty a nepriloženie príloh, d) neuvedenie výpočtu základnej amortizácie za dobu prevádzky vozidiel, e) neuvedenie tabuľky týkajúcej sa výpočtu technického stavu vozidiel, f) nevykonanie samostatného stanovenia technického stavu skupiny pneumatiky, e) neuvedenie stanovenia koeficientu platnosti kontroly technického stavu vozidla k1, g) neuvedenie stanovenia koeficientu poškodenia vozidla haváriou k2, h) neuvedenie stanovenia koeficientu počtu držiteľov vozidla k3, i) neuvedenie stanovenia koeficientu spôsobu prevádzky vozidla k4, j) neuvedenie stanovenia koeficientu dopytu trhu k5, k) neodôvodnenie stanovenia koeficientu morálneho opotrebenia, l) neodôvodnenie stanovenia koeficientov, ktorých súčin predstavuje koeficient predajnosti, m) neodcitovanie otázok zadávateľov v časti záver, n) zodpovedanie otázok spadajúcich mimo rozsah zápisu (§ 11 ods. 3 zákona o znalcoch).

28. Ministerka spravodlivosti na návrh osobitnej komisie v správnom konaní podľa § 61 ods. 2 Správneho poriadku vo veci podaného rozkladu zapísaného znalca, rozhodnutím, č. 31656/2018/RK, zo dňa 13. marca 2018, rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti, sekcie dohľadu, odboru znaleckej tlmočnickej a prekladateľskej činnosti, č. 31656/2018/153, zo dňa 06. februára 2018, podľa § 61 ods. 2, ods. 3 v spojení s § 59 ods. 2 Správneho poriadku potvrdila a rozklad znalca, A. H. E., zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, oddiel na zápis znalcov, odbor: Doprava cestná, odvetvie Technický stav cestných vozidiel, odvetvie: odhad hodnoty cestných vozidiel, evidenčné číslo 914603, zamietla.

29. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalovaného je rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6S/56/2018-91, zo dňa 15. novembra 2018, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu vo veci správneho trestania o preskúmanie a zrušenie rozhodnutie žalovanej, Ministerky spravodlivosti, č. 31656/2018/153/RK, zo dňa 13. marca 2018, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie ministerstva spravodlivosti, č. 31656/2018/153, zo dňa 06. februára 2018, a rozklad kasačného sťažovateľa zamietnutý. Preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

30. Prieskum zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov spočíva v preskúmaní či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Aj keď je potrebné vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. IV. ÚS 237/2012), neznamená to, že skutkový stav zistený správnym orgánom z vykonaného dokazovania, správny súd nemôže právne vyhodnocovať dopĺňajúc pritom argumentáciu na podporu správnosti záverov preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu. V tomto kontexte sa žiada pripomenúť, že ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti pripustil aj možnosť správneho súdu vykonať dokazovanie obmedzené na dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, keďže správne súdnictvo je založené na prieskume zákonnosti už identifikovaného skutkového a právneho stavu (napr. II. ÚS 379/09).

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení námietok žalobcu uplatnených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a tiež vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických

argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Z dôvodu, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil na doplnenie dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

32. Podľa § 11 ods. 3 zákona o znalcoch znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname nesmie vykonať úkon v odbore alebo odvetví, v ktorom nie je zapísaný; to sa nevzťahuje na znalca, tlmočníka alebo prekladateľa ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci.

33. Podľa § 16 ods. 2 zákona o znalcoch znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť a) osobne, ak ide o fyzickú osobu; to neplatí, ak osobitný predpis ustanovuje inak, b) riadne a v určenej lehote, c) účelne, hospodárne a d) nestranne.

34. Podľa § 17 ods. 6 zákona o znalcoch znalecká doložka, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku, obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorých je znalec oprávnený podávať znalecké posudky, poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku a vyhlásenie znalca o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku.

35. Podľa § 33 písm. d) zákona o znalcoch všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o ustanovení metód znaleckého určenia hodnoty majetku a postupov v prípadoch, v ktorých sa podľa osobitných predpisov vyžaduje určenie hodnoty majetku vrátane majetku podniku alebo časti podniku, alebo zložiek majetku podniku.

36. Podľa § 27 ods. 3 zákona o znalcoch za správny delikt podľa odseku 1 možno uložiť tieto sankcie: písm. b) peňažnú pokutu do 1 650 eur fyzickej osobe a do 33 190 eur právnickej osobe, písm. c) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka.

37. Podľa § 27 ods. 8 zákona o znalcoch pri ukladaní sankcií za iný správny delikt podľa tohto zákona ministerstvo vychádza z povahy, miery zavinenia, závažnosti, spôsobu, dĺžky a dôsledkov protiprávneho konania alebo opomenutia.

38. Akýkoľvek úkon vypracovaný znalcom zapísaným v zozname znalcov vedeným Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky musí spĺňať náležitosti stanovené zákonom o znalcoch v ustanoveniach § 17 a § 18. Pokiaľ ide o náležitosti ostatných úkonov znaleckej činnosti, ustanovenie § 18 zákona o znalcoch ustanovuje, že na vykonanie ostatných znaleckých úkonov sa primerane použijú ustanovenia o znaleckom posudku. Tri základné časti každého znaleckého úkonu sú vymedzenie, riešenie a výsledok úlohy znaleckého skúmania. Obsah znaleckého úkonu je do určitej miery determinovaný jeho vnútornou skladbou, inak povedané, primerané použitie formálnych náležitostí vlastných pre znalecké posudky pri vykonávaní jednoduchších foriem znaleckých úkonov má za následok nárast ich výpovednej hodnoty - presvedčivosť. Rozsah primeranosti použitia formálnych náležitostí charakteristických pre znalecké posudky pri vykonávaní iných foriem znaleckej činnosti je potrebné posudzovať z hľadiska zabezpečenia ich preskúmateľnosti. Súčasťou každého znaleckého úkonu musí byť odtlačok úradnej pečiatky, znalecká doložka, evidenčné číslo, dátum a podpis znalca. Uvádzanými skutočnosťami totiž znalec deklaruje, že úkon vypracoval ako subjekt oprávnený vykonávať činnosť podľa zákona o znalcoch (napr. rozsudok najvyššieho súdu, sp. zn. 4Sžk/22/207, zo dňa 10. mája 2018).

39. Kasačný súd považuje v súvislosti s konaním o administratívno-právnom trestaní za potrebné

pripomenúť, že podľa čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je potrebné zaujať názor, že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť. Pri súbehu viacerých správnych deliktov pri nedostatku právnej úpravy je potrebné použiť „analógia e legis“ tzv. absorpčnú zásadu. Zbiehajúce delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov. Závažnosť sa posudzuje predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym deliktom určená.

40. V tomto smere i krajský súd správne uzavrel, že dôkazy, ktoré žalovaný zabezpečil v administratívnom konaní, dostatočne odôvodňujú záver žalovaného pre vyvodenie deliktuálnej zodpovednosti žalobcu za porušenie viacnásobných povinností znalca v každom podanom znaleckom posudku tak, ako to predpokladá zákon o znalcoch. Súčasne sa krajský súd stotožnil i s názorom žalovaného, že za najzávažnejší skutok je treba považovať zodpovedanie otázok zadávateľa, ktoré nespádajú pod odbor a odvetvie, kde je žalobca zapísaný a tento postačujúcim spôsobom v napadnutom rozsudku zdôvodnil.

41. Sťažovateľ v podanej sťažnosti krajskému súdu vytkol, že v odôvodnení rozhodnutia použil citáciu súdu z rozhodnutí krajského súdu v obdobných správnych veciach. V súvislosti s posudzovaním zvoleného postupu krajského súdu je potrebné zdôrazniť princíp právnej istoty, výkladom ktorého pojmu sa vysvetľuje v judikatúre najmä Ústavný súd SR, nasledovne: „Materiálny právny štát je postavený, okrem iného, na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takej dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov; táto je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou orgánov verejnej moci aplikujúcich právo, lebo najskôr aplikáciou a interpretáciou právnych noriem sa vytvára vo verejnosti vedomie toho, čo je a čo nie je právom. Stabilitu práva, právnu istotu jednotlivca a v konečnom dôsledku tiež mieru dôvery občanov v platné právo a v inštitúcie právneho štátu ako také preto ovplyvňuje aj to, akým spôsobom orgány aplikujúce právo, teda predovšetkým súdy, ktorých základnou úlohou je poskytovať ochranu právam, pristupujú k výkladu právnych noriem aj s ohľadom na existujúcu judikatúru. (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.02.2011, sp. zn. I. ÚS 407/2010).“ V nadväznosti na tieto závery je postup krajského súdu považovať za súladný s princípom právnej istoty, pretože v prvostupňovom rozsudku citoval všeobecné, teoretické východiská predchádzajúcej rozhodovacej činnosti, vysvetľujúce účel a zmysel správneho trestania, ako aj nutnosť použitia absorpčnej zásady na správne trestanie, v prípade spáchania viacerých správnych deliktov, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Krajský súd tiež v rozhodnutí prostredníctvom doterajšej rozhodovacej činnosti uviedol názory prinášajúce všeobecný výklad zákonných požiadaviek znaleckej činnosti a univerzálne platné princípy, vzťahujúce sa na riadne a zákonným spôsobom vykonávanú činnosť znalcov, ktoré je potrebné jednotne uplatňovať vo veciach súvisiacich so správnym trestaním, taktiež v oblasti činnosti upravenej zákonom o znalcoch.

42. Taktiež sa kasačný súd nestotožnil s kasačnou námietkou znalca, spočívajúcou v jednostrannom hodnotení dôkazov v administratívnom či súdnom konaní. Z napadnutého rozsudku krajského súdu je nepochybné, že súd sa zaoberal taktiež zaoberal skutočnosťami a dôkazmi svedčiacimi na prospech žalobcu a tieto súd zohľadnil pri ukladaní uloženej sankcie. Nemožno prisvedčiť tiež kasačnej námietke založenej na názore o splnení predpokladov na postup znalca podľa § 11 ods. 3 zákona o znalcoch zo strany zadávateľa, legitimujúci dôvod na vykonanie znaleckej činnosti, presahujúcej rozsah zápisu v zozname znalcov a stanovení všeobecnej hodnoty majetku, ktorým neboli dopravné prostriedky, ale rôzne súčasti ohodnocovaného majetku distribučných spoločností, spadajúce však pod predmet skúmania znaleckej činnosti znalcov so špecializovaným vzdelaním v odboroch Elektrotechnika a Strojárstvo, ktoré konanie bolo ministerstvom spravodlivosti posudzované ako najzávažnejší nedostatok znaleckej činnosti. Z administratívneho spisu plynie, že znalecké posudky boli pre zadávateľa, ÚRSO

vyhotovené sťažovateľom na základe plnenia záväzku zmluvy o výkone znalca, uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Znalec sa predmetnou zmluvou zaviazal poskytnúť zadávateľovi činnosť spočívajúcu v zodpovedaní odborných otázok, týkajúcich sa posúdenia technického stavu, overenia súladu technickej a sprievodnej dokumentácie so skutkovým stavom a stanovenie všeobecnej hodnoty majetku využívaného regulovaným subjektom. Je potrebné vnímať rozdiel medzi tým, ak súd alebo iný orgán verejnej moci ustanoví znalca, tlmočníka alebo prekladateľa a keď súd alebo iný orgán verejnej moci zadá vykonanie činnosti na základe zmluvy. Správne teda argumentoval žalovaný vo vyjadrení, že ustanovenie znalca, tlmočníka alebo prekladateľa na základe zmluvy nie je možné, pretože nejde o ustanovenie, ktorého základnou podmienkou je existencia asymetrického vzťahu medzi znalcom a zadávateľom, ktorým je orgán vykonávajúci verejnú moc (imperium). Tiež je namieste v súlade s názorom konštatovaný v rozhodovacej činnosti zdôrazniť, že ak ide o súkromnoprávny vzťah, o ktorý ide vždy, ak vzťah vznikol na zmluvnom základe, prípadné prekročenie rozsahu zápisu v zozname je vždy neoprávnené. Na tom nič nemení účel použitia znaleckého posudku (bližšie pozri rozsudok Krajského súdu v Bratislave, vydané, sp. zn. 5S/59/2018, zo dňa 16. októbra 2018, a tiež rozsudok sp. zn. 6S/56/2018, vydané 15. novembra 2018).

43. Najvyšší súd považuje aj výrok o druhu a výške uloženej sankcii znalci za dostatočne zrozumiteľný, presvedčivý a preskúmateľný. Potrebné je prisvedčiť správnosti záveru, že zmier je jedným zo spôsobov ukončenia správneho konania v sporových veciach, v ktorých však vystupujú aspoň dvaja účastníci konania, zastávajúci protichodné závery. Zmier je v správnom konaní možné uzavrieť len medzi účastníkmi konania, a právna úprava z povahy veci nepripúšťa, aby sa zmier uzavrel so správnym orgánom, ako tomu bolo tiež v administratívnom konaní o inom správnom delikte znalca podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona o znalcoch. Vzhľadom na početnosť, charakter a závažnosť zistených najzávažnejších pochybení, pri vyhotovovaní znaleckých posudkov, postupujúc v zmysle zásad správneho trestania, a to najmä absorpčnej zásady správne uzavrel, že za daných okolností neprichádzalo do úvahy upustenie od potrestania.

44. Pri uložení pokuty hodnotil žalovaný protiprávne konanie znalca pričom orgán použil pri uložení sankcie tzv. absorpčnú zásadu, ktorá tkvie v absorpcii sadzieb (prisnejší trest pohlcuje miernejší), kedy zbiehajúce sa delikty sú postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri tejto veci znamenalo, že správny orgán uložil sankciu podľa ustanovenia zákona týkajúceho sa deliktu, za ktorý je určená najprisnejšia sankcia, teda ten skutok, ktorý považoval za všetkých skutkov opísaný vo výroku prvostupňového rozhodnutia za najzávažnejší (zodpovedanie otázok zadávateľa, ktoré nespádajú pod odbory a odvetvia, kde je žalobca zapísaný). Nemožno tiež vytknúť kategorizáciu pochybení znalca, z hľadiska závažnosti spáchaných pochybení v priebehu výkonu posudzovanej znaleckej činnosti, pretože správne orgány pri hodnotení porušenia zvolili zrozumiteľnú terminológiu, ktorá zodpovedala rôznym následkom, spôsobeným opomenutím znalca uviesť pri stanovovaní hodnoty východiskovú hodnotu dopravných prostriedkov či potrebné koeficienty, ktorých výpočet a určenie detailne stanovuje príloha č. 6 k vyhláske č. 492/2004 Z. z. V súlade s absorpčnou zásadou správneho trestania však bola znalci sankcia uložená len za spáchanie najzávažnejšie skutky. Správne orgány správne postupovali, keď si pred uložením sankcie zákazu výkonu znaleckej činnosti a peňažnú pokutu v sume 800,- eur, podľa § 28 ods. 3 písm. b), písm. c) zákona o znalcoch skúmali osobné a majetkové pomery sťažovateľa, ktorý vykonáva znaleckú činnosť nielen ako fyzická osoba, ale tiež ako člen pracovnej skupiny znalcov (zamestnanec) znaleckej organizácie JHS, s.r.o. Taktiež bolo v súvislosti so skúmaním pomerov správne zohľadnená skutočnosť, že znalci boli za vypracovanie znaleckých posudkov vyplatená znalecká odmena v sume 15.398,16 eura (v roku 2016), vo vzťahu ku ktorej uloženie sankcie, vrátane dočasného zákazu činnosti nemožno považovať za likvidačné. Uloženie pokuty, ako výsledok správnej úvahy (pri ktorej má správny súd stanovené zákonné limity prieskumu) bola uložená vo výške zodpovedajúcej zákonnému rozpätiu stanovenému pre relevantný obrat služieb. Pokuta uložená žalobcovi aj podľa kasačného súdu spĺňa účel tak z hľadiska generálnej prevencie ako aj z hľadiska požiadavky represívny charakteru, dôsledkom čoho by do budúcnosti mala motivovať znalca k riadnemu výkonu znaleckej činnosti.

45. Krajský súd sa dostatočne vysporiadal aj so žalobnými bodmi sťažovateľa, ktorými napádal druh a

výšku uloženej sankcie. Správne orgány v konaní o inom správnom delikte znalca pri ukladaní sankcie sa riadne vysporiadali s povahou, mierou zavinenia, závažnosťou správneho deliktu a ďalšími hľadiskami, ktoré je nutné zväžiť pri ukladaní sankcie v zmysle § 17 ods. 8 zákona o znalcoch. Vychádzali pritom zo skutočnosti, že znalec sa dopustil širokého spektra závažných pochybení s tým, že do úvahy prichádzalo aj uloženie najprísnejšej sankcie, a to vyčiarknutie zo zoznamu znalcov podľa § 27 ods. 3 písm. d) zákona o znalcoch, k čomu zohľadniac prvé sankcionovanie účastníka konania nepristúpil. Pri ukladaní sankcie bolo zo strany ministerstva spravodlivosti zohľadnená tiež miera zavinenia vo forme vedomej nedbanlivosti a čiastočné odstránenie protiprávneho stavu formou vypracovania doplnení kontrolovaných znaleckých posudkov. Ako už bolo skonštatované, vzhľadom na skutočnosť, že najzávažnejším pochybením bolo vyhotovenie znaleckého posudku mimo rozsah zápisu a tiež na to, že predmetom skúmania boli znalecké úkony zapísané v znaleckom denníku pod č. 1/2016, č. 2/2016, č. 3/2016 a č. 4/2016, nie doplnenia týchto úkonov, ktorým napokon znalec odstraňoval z početného množstva pochybení a absentujúcich koeficientov výpočtov len nedostatok spočívajúci v neuvedení citácie položených otázok zadávateľa v záverečnej časti úkonov. Kasačný sťažovateľ absolvoval špecializované vzdelávanie, obsahom ktorého bolo získanie vedomostí, týkajúcich sa riadneho výkonu znaleckej činnosti. Pre úplnosť je potrebné pripomenúť, že medzi závažnými pochybeniami bolo zistené neodôvodnenie stanovenia východiskových hodnôt, pričom znalec pochybil tiež v nepriložení príloh zabezpečení preskúmateľnosti týchto hodnôt, neuviedol výpočet základnej amortizácie, neodôvodnenie stanovenia koeficient, ktorých súčin predstavoval koeficient predajnosti kp., neodôvodnenie stanovenia koeficientu morálneho opatrenia kMO a ďalšie pochybenia. Závažnosť porušenia § 11 ods. 3 zákona o znalcoch bola spôsobená tiež tým, že odhad hodnoty „elektrotechnických zariadení, strojov a strojových zariadení“ nebol napriek tvrdeným konzultáciám vykonaný v súlade s príslušnou úpravou. Následok protiprávneho konania správne orgány vzhľadli v tom, že zadávateľ, konkrétne ÚRSO zadal vypracovanie znaleckej činnosti, ktorá bola vykonaná nekvalitne, všetky preskúmané znalecké úkony vyhodnotil ako vypracované nepreskúmateľným spôsobom, ktorú skutočnosť považoval za neprípustnú tiež z dôvodu, že znalečné bolo hradené z verejných financií a činnosť v oblasti regulácie sieťových odvetví by nemala byť realizovaná na základe podkladov bez náležite odôvodneného postupu. Kasačný súd tak považuje za dostatočne a presvedčivo odôvodnený tiež výrok o uloženej sankcii, zohľadňujúci kritéria v súlade s § 17 ods. 8 zákona o znalcoch a výšku sankcie, k uloženiu ktorej pristúpili orgány dohľadu nad znaleckou činnosťou za primeranú vo vzťahu k sankciám uloženým v porovnateľných konaniach vo veciach správneho trestania v konaniach vedených pod sp. zn. 10Asan/10/2019, sp. zn. 4Sžk/22/2017, sp. zn. 3Asan/23/2019.

46. Napokon kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že kasačný sťažovateľ v sťažnosti uplatnil tiež kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP, a teda že sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Pre riadne uplatnenia tejto námietky je nevyhnutné, aby svoj odlišný právny názor v odôvodnení rozhodnutia dostatočne vysvetlil, prečo nebolo možné stotožniť sa s konkrétnym judikátom. Sťažovateľ preto musí v kasačnej sťažnosti presne uviesť, ktorý konkrétny judikát (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu Slovenskej republiky) krajský súd v rozhodnutí nerešpektoval. Sťažovateľ však v podanej sťažnosti takéto rozhodnutie, predstavujúce ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu neoznačil, z ktorého dôvodu nespĺnil predpoklady riadneho uplatnenia kasačného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP.

47. S poukazom na uvedené dospel senát kasačného súdu k záveru, že krajský súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami žalobcu uvedenými v žalobe, vec správne právne posúdil, dostatočne odôvodnil a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že rozhodnutie ministerstva spravodlivosti a žalovanej obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, žalovaný pri hodnotení dôkazov postupoval v medziach zákona a logického uvažovania, všetky dôkazy zhodnotil v ich vzájomnej súvislosti a prihliadal na všetko, čo pri výkone dohľadu nad znaleckou činnosťou vyšlo najavo.

VI.

Rozhodnutie o trovách kasačného konania

48. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania v danom prípade neprislúcha.

49. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.